

**Obowiązki informacyjne i promocyjne Grantobiorcy
w ramach projektu grantowego „Pomorski Broker Eksportowy. Kompleksowy system
wspierania eksportu w województwie pomorskim”**

Grantobiorcy mają obowiązek odpowiednio dokumentować działania informacyjne i promocyjne realizowane w ramach Projektu oraz właściwie oznaczać dokumentację związaną z realizacją Projektu, która podawana jest do wiadomości publicznej lub przeznaczona dla uczestników Projektu. Miejsce realizacji Projektu również musi zostać właściwie oznaczone.

Aby poinformować opinię publiczną oraz osoby i podmioty uczestniczące w Projekcie o finansowaniu Projektu przez Unię Europejską Grantobiorcy mają obowiązek:

- a) oznaczać znakiem Funduszy Europejskich, barwami Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) oraz znakiem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego:
  - wszystkie działania informacyjne i promocyjne dotyczące Projektu (jeśli takie działania będą prowadzone), np. ulotki, broszury, notatki prasowe, katalogi, mailing, materiały filmowe, materiały promocyjne, konferencje, spotkania;
  - wszystkie dokumenty związane z realizacją Projektu, które podawane są do wiadomości publicznej, np. dokumentację ofertową, ogłoszenia, raporty;
  - dokumenty i materiały dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie, np. kierowaną do nich korespondencję, umowy;
- b) umieścić plakat zgodny z wytycznymi w miejscu realizacji Projektu, w szczególności na stoisku wystawienniczym;
- c) umieścić opis Projektu na stronie internetowej lub na profilu społecznościowym i/lub blogu dotyczącym Projektu (jeśli masz stronę internetową lub prowadzisz profil i/lub blog internetowy).

Grantobiorca ma obowiązek informowania o Projekcie **od momentu podpisania umowy o powierzenie grantu**. Od tego momentu rozpoczyna się również dokumentowanie wszystkich działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach Projektu. Dokumentację potwierdzającą wypełnienie obowiązków informacyjno-promocyjnych należy przechowywać razem z pozostałymi dokumentami projektowymi przez czas określony w umowie o powierzenie grantu. Może być ona poddana kontroli. Dokumentację należy przechowywać w formie papierowej albo elektronicznej, np. jako skany dokumentów, zdjęcia, kopie (zrzuty) stron internetowych.

W przypadku projektów promowanych poza granicami Polski i informacji skierowanej do osób obcojęzycznych należy w miarę możliwości zastosować oznaczenia w języku angielskim.

Jak oznaczyć dokumenty i działania informacyjno-promocyjne w ramach Projektu?

Każdy wymieniony wyżej element musi zawierać następujące znaki:

<p style="text-align: center;">Znak Funduszy Europejskich (znak FE)</p> <p style="text-align: center;">złożony z symbolu graficznego, nazwy <i>Fundusze Europejskie</i> oraz nazwy programu</p>	<p style="text-align: center;">Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej (znak barw RP)</p> <p style="text-align: center;">złożony z barw oraz nazwy <i>Rzeczpospolita Polska</i></p>	<p style="text-align: center;">Znak Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (znak UMWP)</p> <p style="text-align: center;">złożony z symbolu graficznego i nazwy <i>Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego</i></p>	<p style="text-align: center;">Znak Unii Europejskiej (znak UE EFRR)</p> <p style="text-align: center;">złożony z flagi UE, napisu <i>Unia Europejska z Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego</i></p>
<p>Przykładowe zestawienie znaków dla wersji pełnokolorowej:</p>			
			

Uwaga: Należy pamiętać, że barwy RP występują tylko i wyłącznie w wersji pełnokolorowej. Nie istnieją barwy RP w wersji achromatycznej i monochromatycznej, dlatego nie można ich zastosować. W wersjach monochromatycznych stosuje się zestawienie trzech znaków, bez barw RP.

Barwy RP umieszcza się na wszelkich materiałach i działaniach informacyjno-promocyjnych, jeżeli: istnieją ogólnodostępne możliwości techniczne umieszczania oznaczeń pełnokolorowych, oryginały materiałów są wytwarzane w wersjach pełnokolorowych.

Przykładowe zestawienie znaków w wersji czarno-białej:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Dodatkowo na materiałach informacyjnych i promocyjnych **wykorzystywanych podczas międzynarodowych wydarzeń gospodarczych, w których udział bierze Grantobiorca** (zarówno drukowanych - np. na ulotkach, broszurach, katalogach, jak i elektronicznych - np. na stronie internetowej, profilu społecznościowym lub blogu internetowym, korespondencji mailingowej) wymagane jest użycie znaku *!Pomorskie* wykorzystywanego do promocji regionu.

Należy pamiętać, że znak *!Pomorskie* nie może znajdować się w ciągu znaków unijnych.

Znak *!Pomorskie* występuje tylko w języku polskim. Nazwy „Pomorskie” nie tłumaczy się na język angielski, gdyż jest to nazwa własna województwa. W razie potrzeby, używa się w treściach materiałów informacyjnych i promocyjnych wykorzystywanych poza granicami kraju sformułowania „Pomorskie Voivodeship” lub stosuje się znak *!Pomorskie* z podpisem „Poland”.

Jak oznaczać miejsce realizacji Projektu?

Aby oznaczyć miejsce realizacji Projektu należy umieścić w widocznym miejscu co najmniej plakat identyfikujący Projekt. Plakatem może być wydrukowany arkusz papieru o minimalnym rozmiarze A3 (arkusz o wymiarach 297×420 mm). Plakat może być też wykonany z innego, trwalszego tworzywa, np. z plastiku, pleksiglasu, siatki reklamowej, bannera itp. Pod warunkiem zachowania wymaganej minimalnej wielkości, plakat może mieć formę plansz informacyjnych, stojaków reklamowych lub innych form wystawienniczych.

Plakat musi być umieszczony w widocznym i dostępnym publicznie miejscu, np. w siedzibie firmy. Powinien być wyeksponowany przez cały okres realizacji Projektu. Należy więc zadbać o to, aby odpowiednio zabezpieczyć plakat tak, by wyglądał estetycznie, a także zadbać o pełną czytelność informacji zawartych na plakacie przez cały czas ekspozycji. Uszkodzony lub nieczytelny plakat należy wymienić.

Plakat oznaczający miejsce realizacji projektu musi zawierać: nazwę Grantobiorcy, tytuł Projektu, pełnokolorowy zestaw logotypów – znak FE, znak barw RP, znak UMWP oraz znak UE EFRR, a także znak *!Pomorskie*. Na plakacie można umieścić także dodatkowe informacje o Projekcie. Ważne jest, aby elementy, które muszą się znaleźć na plakacie, były nadal czytelne i wyraźnie widoczne. Przy tworzeniu projektu należy korzystać ze wskazówek znajdujących się w Księdze Identyfikacji Wizualnej (zarówno dotyczącej znaków unijnych, jak i znaków województwa pomorskiego), które określają minimalne pole ochronne każdego ze znaków.

Wzór plakatu jest do pobrania na stronie internetowej wskazanej poniżej.

Jakie informacje umieścić na stronie internetowej, profilu społecznościowym i/lub na blogu?

Jeśli Grantobiorca posiada własną stronę internetową (ewentualnie profil społecznościowy lub blog związany z Projektem), to ma obowiązek umieścić na niej: znak FE, znak barw RP, znak UMWP, znak UE EFRR, opcjonalnie znak

!Pomorskie oraz krótki opis Projektu (cele projektu, wartość projektu, wkład Funduszy Europejskich). We wszelkich publikacjach internetowych (media elektroniczne) należy użyć znaków w wersji pełnokolorowej.

Znaki i informacje o Projekcie – jeśli struktura serwisu internetowego na to pozwala – powinno się umieścić na stronie startowej i w miarę możliwości na podstronach. Można też utworzyć odrębną zakładkę/podstronę przeznaczoną specjalnie dla realizowanego Projektu lub Projektów. Ważne jest, aby użytkownikom łatwo było tam trafić. Należy zwrócić uwagę, aby znaki eksponowane w Internecie zachowały swoją czytelność (biorąc pod uwagę różnego rodzaju urządzenia i rozdzielczości).

Uwaga! Komisja Europejska wymaga, aby flaga UE z napisem Unia Europejska była widoczna w momencie wejścia użytkownika na stronę internetową, to znaczy bez konieczności przewijania strony w dół. Dlatego znaki muszą być prezentowane w górnych częściach (panelach/boksach) strony, profilu lub blogu.

W tym celu należy umieścić zestawienie znaków w taki sposób, aby w momencie wejścia na stronę internetową użytkownik nie musiał przewijać strony, aby je zobaczyć. Opcjonalnie można w widocznym miejscu umieścić flagę UE tylko z napisem Unia Europejska - w takim przypadku zestawienie znaków również musi znaleźć się na głównej stronie, jednak niekoniecznie w miejscu widocznym w momencie wejścia (w tej opcji flaga Unii Europejskiej pojawi się na danej stronie internetowej dwukrotnie).

Co należy wziąć pod uwagę, umieszczając znaki graficzne?

Widoczność znaków

Wszystkie ww. znaki muszą być zawsze umieszczone w widocznym miejscu. Ich umiejscowienie oraz wielkość powinny być odpowiednie do rodzaju i skali materiału, przedmiotu lub dokumentu. Dla spełnienia tego warunku wystarczy, jeśli tylko jedna, np. pierwsza lub ostatnia strona dokumentu, zostanie oznaczona odpowiednimi znakami.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby znaki i napisy były czytelne dla odbiorcy działań w Projekcie i wyraźnie widoczne.

Kolejność znaków

Znak Funduszy Europejskich umieszczany jest zawsze z lewej strony, natomiast znak Unii Europejskiej EFRR - z prawej. Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej oraz znak Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego umieszczane są pomiędzy znakiem FE a znakiem UE EFRR. Znak *!Pomorskie* opcjonalnie umieszczany jest w dowolnym, widocznym miejscu poza ciągiem znaków wymienionych powyżej.

Gdy nie jest możliwe umiejscowienie znaków w poziomie, można zastosować układ pionowy. W tym ustawieniu znak Funduszy Europejskich z nazwą programu znajduje się na górze, a znak Unii Europejskiej EFRR - na dole. Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej (jako drugi znak od góry) i znak Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (jako trzeci znak od góry) umieszcza się pomiędzy znakiem FE a znakiem UE. Wszystkie znaki justowane są wówczas od lewej strony.

Liczba znaków

Liczba znaków w zestawieniu – to znaczy w jednej linii pionowej czy poziomej – nie może przekraczać **czterech**.

Znak *!Pomorskie* oraz ewentualne inne dodatkowe znaki takie jak np. logo Grantobiorcy - jeśli są konieczne, należy umieścić poza zestawieniem wymaganych czterech znaków (linią znaków FE-RP-UMWP-UE EFRR).

Uwaga! Jeśli na materiałach promocyjno-informacyjnych występują inne znaki (znak *!Pomorskie*, logo Grantobiorcy lub inne), wówczas nie mogą być one większe (mierzone wysokością lub szerokością) od flagi Unii Europejskiej.

W jakich wersjach kolorystycznych można stosować znaki?

Co do zasady wszystkie znaki powinny być eksponowane w pełnej wersji kolorystycznej.

Barwy Rzeczypospolitej Polskiej występują wyłącznie w kolorze. Znaki FE i UE EFRR powinny w miarę możliwości występować w kolorze.

Wersję jednobarwną wolno stosować w uzasadnionych przypadkach, np. braku możliwości wykorzystania wersji kolorowej ze względów technicznych (tłoczenie, grawer, przestrzenny druk jednokolorowy itp.). Szczególnym przypadkiem, pozwalającym na zastosowanie wersji achromatycznej (czarno-białej), jest druk dokumentów (w tym pism, umów itp.), które nie zawierają innych kolorów poza czernią (wówczas nie stosuje się barw RP). Przykładowym pismem tego typu jest dokument faks.

Do pobrania:

Znaki i wzór plakatu do pobrania dostępne są pod adresem: <http://cloud.arp.gda.pl:8080/share.cgi?ssid=OTKpZXc>